

Bryssel 25/02/2014

Suomen Rautatiematkustajat ry
puheenjohtaja KALEVI KÄMÄRÄINEN
Asematie 1 B 14
FI-75530 Nurmes
FINLAND
kalevi.kamarainen@gmail.com

Arvoisa vastaanottaja

Komissio on vastaanottanut 17/02/2014 (KÄMÄRÄINEN) päivätyn kirjeenne. Se on kirjattu kanteluksi, jonka viitenumero on CHAP(2014)00694 (viitenumero on ilmoitettava kaikessa kantelua koskevassa kirjeenvaihdossa). Vaikka kantelulle on annettu viitenumero, se ei kuitenkaan välttämättä merkitse, että komissio aloittaa rikkomisesta johtuvan menettelyn.

Kyseisestä Euroopan unionin oikeuden alasta vastaava komission yksikkö tutkii kantelunne, ilmoittaa tutkinnan tulokset ja tiedottaa kantelun perusteella mahdollisesti aloitettavan rikkomisesta johtuvan menettelyn vaiheista. Mahdolliset yhteydenotot voidaan sillä välin osoittaa Liikenteen ja liikkumisen pääosasto sähköpostitse osoitteeseen MOVE-CHAP@ec.europa.eu.

Voitte valita, käsitelläänkö kantelunne luottamuksellisesti. Jos kantelua ei käsitellä luottamuksellisesti, komission yksiköt voivat paljastaa sekä kantelijan henkilöllisyyden että tämän komissiolle lähettämät tiedot ollessaan yhteydessä kantelun kohteena olevan jäsenvaltion viranomaisiin. Jos komissio ei ole saanut kantelulomakkeella eikä kirjeitse ilmoitusta kantelijan valitsemasta käsittelytavasta, kantelijan oletetaan valinneen luottamuksellisen käsittelyn. On kuitenkin muistettava, että kantelijan henkilöllisyyden paljastaminen voi joissakin tapauksissa olla välttämätön edellytys kantelun käsittelylle.

Kantelijalle ei aiheudu kustannuksia kantelun käsittelystä, vaikka komissio päättäisi aloittaa rikkomisesta johtuvan menettelyn.

Kantelujen tekemiseen kannattaa käyttää saatavilla olevia kansallisia oikeuskeinoja, jotka mahdollistavat välittömämmän ja yksilöllisemmän oikeuskäsittelyn. Esimerkiksi vain kansalliset tuomioistuimet voivat määrätä jäsenvaltion maksamaan vahingonkorvauksia. Kansallisilla muutoksenhakuineilla on omat määräaikansa, joten kantelu kannattaa tehdä mahdollisimman pian, ettei oikeuksia menetä.

Tämän kirjeen liitteessä annetaan lisätietoja rikkomisesta johtuvasta menettelystä, jota noudatetaan Euroopan unionin oikeuden noudattamatta jättämistä koskeissa asioissa.

Kunnioitavasti

Eddy Liegeois
Yksikönpäällikkö

Liite 1: Selvitys Euroopan unionin oikeuden rikkomisesta johtuvasta menettelystä

Liite 2: Tietojen luottamuksellisuutta koskeva ilmoitus

Selvitys Euroopan unionin oikeuden rikkomisesta johtuvasta menettelystä

1. Periaatteet

Kukin jäsenvaltio on vastuussa siitä, että Euroopan unionin lainsäädäntö saatetaan osaksi maan sisäistä oikeusjärjestystä (unionin lainsäädännön täytäntöönpano tiettyyn määräaikaan mennessä, sen noudattaminen ja moitteeton soveltaminen). Euroopan komissio valvoo Euroopan unionin oikeuden moitteetonta soveltamista. Jos jäsenvaltio ei noudata Euroopan unionin oikeutta, komissiolla on toimivalta yrittää saada jäsenvaltio noudattamaan sitä saattamalla asia tarvittaessa unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi (jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva kanne). Komissio aloittaa perustelluiksi katsomansa toimenpiteet joko kantelun tai itse havaitsemiensa rikkomisepäilyjen perusteella.

Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisellä tarkoitetaan sitä, että jäsenvaltio laiminlyö Euroopan unionin oikeudesta johtuvat velvoitteensa. Kyse voi olla voimassa olevan säädöksen rikkomisesta tai toiminnan laiminlyönnistä. Valtiolla tarkoitetaan Euroopan unionin oikeutta rikkovaa jäsenvaltiota riippumatta siitä, johtuuko rikkominen keskus-, alue- vai paikallisviranomaisen toiminnasta.

2. Kantelun ottaminen käsiteltäväksi

Kuka tahansa voi tehdä komissiolle jäsenvaltiota koskevan kantelun katsoessaan, että jäsenvaltion toteuttama toimenpide (laki, asetus tai hallinnollinen määräys) tai noudattama käytäntö rikkoo Euroopan unionin oikeuden säännöstä tai periaatetta. Kantelijaa ei vaadita osoittamaan, että asialla on merkitystä hänen oikeussuojansa kannalta. Kantelijan ei myöskään tarvitse todistaa, että kantelun kohteena oleva rikkominen kohdistuu pääasiassa ja välittömästi hänen etuihinsa. Jotta kantelu voidaan ottaa käsiteltäväksi, sen on käsiteltävä nimenomaan jäsenvaltion eikä yksityishenkilöiden harjoittamaa Euroopan unionin oikeuden vastaista toimintaa.

On erittäin tärkeää, että kanteluasiakirjassa on kattavat ja täsmälliset tiedot erityisesti seikoista, joihin kyseisen jäsenvaltion katsotaan syyllistyneen, ja eri hallintotasoilla jo toteutetuista toimista. Kantelussa olisi mahdollisuuksien mukaan annettava tietoja myös niistä Euroopan unionin oikeuden säännöksistä, joihin rikkomisen katsotaan kohdistuvan, ja mahdollisesta Euroopan unionin rahoitusosuudesta.

3. Rikkomisesta johtuvan menettelyn vaiheet

Rikkomisesta johtuvan menettelyn vaiheet ovat seuraavat:

3.1 Tutkintavaihe

Kantelussa käsitellyistä asioista voidaan joutua hankkimaan lisätietoja tosiseikkojen ja oikeudellisten näkökohtien määrittämiseksi. Jos komissio ottaa yhteyttä kantelun kohteena olevan jäsenvaltion viranomaisiin, se paljastaa kantelijan henkilöllisyyden vain, jos tämä on antanut siihen nimenomaisen luvan (ks. jäljempänä kohta 5). Kantelijaa voidaan tarvittaessa pyytää toimittamaan lisätietoja asiasta.

Tutkittuaan kyseiset tosiseikat komission yksiköt arvioivat rikkomisesta johtuvan menettelyn aloittamista ja jatkamista koskevien sääntöjen ja prioriteettien perusteella, antaako kantelu aiheen jatkotoimiin.

3.2 Rikkomisesta johtuvan menettelyn aloittaminen: komission ja kyseisen jäsenvaltion välinen virallinen yhteydenpito

Jos komissio katsoo, että jäsenvaltio on mahdollisesti rikkonut Euroopan unionin oikeutta, ja aloittaa sen vuoksi rikkomisesta johtuvan menettelyn, se lähettää kyseiselle jäsenvaltiolle kirjeen, jota kutsutaan viralliseksi ilmoitukseksi. Siinä jäsenvaltiota kehoitetaan esittämään asiaa koskevat huomautuksensa tiettyyn määräaikaan mennessä. Euroopan unionin oikeuden rikkomisesta epäillyn jäsenvaltion on

otettava kantaa tosiseikkoihin ja oikeudellisiin näkökohtiin, joihin komission päätös rikkomisesta johtuvan menettelyn aloittamisesta perustuu.

Kyseisen jäsenvaltion vastattua tai jätettyä vastaamatta viralliseen ilmoitukseen komissio voi päättää osoittaa sille perustellun lausunnon. Lausunnossa esitetään selkeästi lopulliset syyt, joiden vuoksi komissio katsoo jäsenvaltion rikkoneen Euroopan unionin oikeutta, ja määrätään, että jäsenvaltion on saatettava toimintansa Euroopan unionin oikeuden mukaiseksi tiettyyn määräaikaan mennessä (yleensä kaksi kuukautta).

Virallisen yhteydenpidon tarkoituksena on määrittää, onko Euroopan unionin oikeutta todellakin rikottu, ja pyrkiä rikkomistapauksissa korjaamaan tilanne jo tässä vaiheessa, jotta asiaa ei tarvitsisi saattaa unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Komissio voi jäsenvaltion vastauksen perusteella myös päättää, ettei se jatka rikkomisesta johtuvaa menettelyä. Näin on esimerkiksi silloin, kun jäsenvaltio sitoutuu realististen suunnitelmien pohjalta muuttamaan lainsäädäntöään ja hallintokäytäntöään. Useimmat rikkomistapaukset ratkaistaan tällä tavalla.

3.3 Asian saattaminen Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi

Jos jäsenvaltio ei noudata perusteltua lausuntoa, komissio voi päättää saattaa asian Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi. Komission nostaman kanteen käsittely unionin tuomioistuimessa vie keskimäärin kaksi vuotta.

Unionin tuomioistuimen tuomiot poikkeavat kansallisten tuomioistuinten tuomioista. Unionin tuomioistuin antaa menettelyn päätteeksi tuomion, jossa todetaan, että unionin lainsäädäntöä on rikottu (tai että sitä ei ole rikottu). Unionin tuomioistuin ei voi kumota Euroopan unionin oikeuden vastaista kansallista säädöstä, määrätä kansallista viranomaista mukautumaan yksityishenkilön vaatimuksiin eikä tuomita jäsenvaltiota maksamaan vahingonkorvauksia yksityishenkilölle, jolle Euroopan unionin oikeuden rikkominen on aiheuttanut vahinkoa.

Unionin tuomioistuimen tuomion kohteena olevan jäsenvaltion on toteutettava tuomion täytäntöönpanon edellyttämät toimenpiteet erityisesti menettelyn lähtökohtana olleen riidan ratkaisemiseksi. Jos jäsenvaltio ei noudata tuomiota, komissio voi saattaa asian uudelleen unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi ja pyytää tätä määräämään jäsenvaltiolle uhkasakon, kunnes rikkominen on lopetettu.

4. Muutoksenhakekeinot jäsenvaltioissa

Päävastuu Euroopan unionin oikeuden noudattamisesta jäsenvaltioissa on kansallisilla hallintoelimillä ja tuomioistuimilla.

Kansalaista, joka katsoo, että toimenpide (laki, asetus tai hallinnollinen määräys) tai hallintokäytäntö rikkoo Euroopan unionin oikeutta, kehotetaan kääntymään maansa hallinto- tai oikeusviranomaisten puoleen (kansallinen tai alueellinen oikeusasiamies mukaan luettuna) ja/tai käyttämään saatavilla olevia sovinto- ja välimiesmenettelyitä. Komissio suosittelee kansallisten muutoksenhakekeinojen käyttöä kantelijan kannalta suotuisampana vaihtoehtona.

Kansallisilla muutoksenhakekeinoilla voidaan yleensä puolustaa oikeuksia välittömämmin ja yksilöllisemmin kuin komission aloittamassa rikkomisesta johtuvassa menettelyssä, jossa myönteisenkin lopputuloksen saavuttaminen voi kestää pitkään. Ainoastaan jäsenvaltioiden tuomioistuimet voivat osoittaa viranomaisille määräyksiä ja kumota kansalliseen lainsäädäntöön perustuvan päätöksen. Samoin ainoastaan jäsenvaltioiden tuomioistuimet voivat tarvittaessa määrätä jäsenvaltion korvaamaan vahingot, joita yksityishenkilölle on aiheutunut Euroopan unionin oikeuden rikkomisesta.

5. Hallinnolliset takeet

Kantelijalla on seuraavat hallinnolliset takeet:

- a) Kun kantelu on kirjattu saapuneeksi komissioon, sille annetaan virallinen viitenumero, joka merkitään tähän vastaanottoilmoitukseen ja joka on hyvä mainita kaikessa kantelua koskevassa kirjeenvaihdossa. Viitenumeron antaminen kantelulle ei vielä välttämättä tarkoita sitä, että komissio aloittaa kyseistä jäsenvaltiota koskevan rikkomisesta johtuvan menettelyn.
- b) Jos komission yksiköt joutuvat ottamaan yhteyttä kantelun kohteena olevan jäsenvaltion viranomaisiin, ne eivät paljasta kantelijan henkilöllisyyttä, jos tämä on pyytänyt luottamuksellista käsittelyä. Jos komission yksiköt eivät ole saaneet ilmoitusta kantelijan valitsemasta käsittelytavasta, ne olettavat kantelijan valinneen luottamuksellisen käsittelyn.
- c) Komissio pyrkii tekemään pääasiaa koskevan päätöksen (aloittaa rikkomisesta johtuvan menettelyn tai lopettaa kantelun käsittelyn ilman jatkotoimia) 12 kuukauden kuluessa siitä, kun kantelu on kirjattu saapuneeksi.
- d) Jos toimivaltainen komission yksikkö aikoo ehdottaa kantelun käsittelyn lopettamista ilman jatkotoimia, se ilmoittaa asiasta ennakoon kantelijalle. Kantelijalle annetaan ajankohtaisia tietoja myös mahdollisen rikkomisesta johtuvan menettelyn etenemisestä.

On hyvä tutustua seuraaviin komission asiakirjoihin, joissa selostetaan komission yleistä suhtautumista kirjeenvaihdon ja kantelujen käsittelyyn:

- Toimintasäännöt hyvästä hallintotavasta Euroopan komissiolle suhteessa yleisöön, saatavilla EUR-Lex-sivustolla (<http://eur-lex.europa.eu>), ks. *Euroopan yhteisön virallinen lehti* L 267, 20.10.2000, s. 63.
- Komission tiedonanto kantelijan asemasta yhteisön oikeuden rikkomista koskevista asioissa, saatavilla EUR-Lex-sivustolla (<http://eur-lex.europa.eu>), ks. KOM(2002) 141 lopullinen.
- Yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18 päivänä joulukuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001 5 artikla, saatavilla EUR-Lex-sivustolla (<http://eur-lex.europa.eu>), ks. *Euroopan yhteisön virallinen lehti* L 8, 12.1.2001, s. 1.

Tietojen luottamuksellisuutta koskeva ilmoitus

Kantelujen käsittely – kantelun tekijöiden tietojen käsittely (CHAP)

1. CHAP-tietokanta

CHAP-tietokanta on perustettu niiden tiedustelujen ja kantelujen käsittelemiseksi, joita komissiolle osoitetaan jäsenvaltioiden tekemistä Euroopan unionin oikeuden rikkomisista.

2. Vastuuhenkilö

Tietojenkäsittelyn vastuuhenkilö on Karl Von Kempis, komission pääsihteeristön (SG) yksikön SG-C-3 (Postin käsittely ja asiakirjahallinta) päällikkö.

3. Tarkoitus

Tietoja kerätään CHAP-tietokantaan, jotta komissio saa tiedon Euroopan unionin oikeuden rikkomisista. Näin se voi hoitaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 17 artiklan mukaista tehtäväänsä huolehtia siitä, että jäsenvaltiot soveltavat perussopimuksen määräyksiä sekä sen nojalla hyväksytyjä toimenpiteitä.

4. Kerättävät tiedot

Tietokantaan kerätään seuraavia tietoja: henkilön tai oikeushenkilön nimi ja osoite, puhelin- ja faksinumerot sekä sähköpostiosoite, toimiala, ensisijaisesti käytettävä kieli ja (mahdollisen) edustajan nimi. Tiedustelu tai kantelu kokonaisuudessaan saattaa kuitenkin sisältää muutakin, hyvin monenlaista tietoa, jota yhteydenottaja toimittaa.

5. Pakolliset tiedot

Jotta komissio voi tarkastella tiedustelua tai kantelua, CHAP-tietokantaan on syötettävä tietyt tiedot (nimi ja osoite, yhteydenoton aihe, kyseessä oleva jäsenvaltio sekä tosiseikat, jotka osoittavat, millä tavoin jäsenvaltio rikkoo Euroopan unionin oikeutta). Jos näitä tietoja ei toimiteta, yhteydenotto katsotaan nimettömäksi eikä sitä voida ottaa käsiteltäväksi, tai komissio ei voi viestiä yhteydenottajan kanssa tai komissio ei pysty kantelun osalta määrittelemään, onko sille perusteita.

6. Tietojen suojaaminen

Kerätyt henkilötiedot ja kaikki edellä mainittuihin toimiin liittyvät tiedot tallennetaan Euroopan komission Luxemburgissa sijaitsevan tietokonekeskuksen palvelimille. Tietokonekeskuksen toiminnassa noudatetaan komission turvallisuuspäätöksiä ja määräyksiä, joita turvallisuuslinja on laatinut tämän tyyppisille palvelimille ja palveluille.

7. Tietojen käyttöoikeuden haltijat

Komission ulkopuolisilla henkilöillä ei ole pääsyä CHAP-tietokantaan kerättyihin tietoihin. Komissiossa henkilötietoihin pääsevät tutustumaan ainoastaan nimetyt CHAP-tietokannan käyttäjät käyttäjätunnuksella ja salasanalla. Pääsy CHAP-tietokantaan on komission pääsihteeristön ja muiden yksiköiden henkilöstöllä, joka hoitaa komission postiliikennettä tai unionin oikeuden rikkomiseen liittyviä asioita.

8. Tietojen säilyttämisaika

Komissiolle kantelun tai tiedustelun lähettäneen henkilön antamia henkilötietoja säilytetään CHAP-tietokannassa kolmen vuoden ajan. Tämän jälkeen henkilön tunnistamisen mahdollistavat tiedot poistetaan. Komissiolle kantelun tehneen oikeushenkilön antamia tietoja ei poisteta.

9. Ilmoitettuihin tietoihin tutustuminen, niiden tarkistaminen, korjaaminen tai poistaminen

Tallennettuihin tietoihin ei ole suoraa pääsyä. Henkilöä, joka haluaa todeta tietojenkäsittelyn vastuuhenkilön hänestä tallentamien henkilötietojen oikeellisuuden tai joka haluaa tarkistaa, korjata tai poistaa tällaisia henkilötietoja, pyydetään lähettämään sähköpostiviesti osoitteeseen sg-plaintes@ec.europa.eu ja erittelemään siinä pyyntönsä.

10. Yhteystiedot

Kaikki asiaa koskevat kysymykset ja pyynnöt olisi osoitettava CHAP-tietokannan vastuuhenkilön alaisuudessa toimivalle tukiryhmälle, joko sähköpostitse osoitteeseen sg-plaintes@ec.europa.eu tai kirjeitse osoitteeseen Secretariat General (SG-R-2), European Commission, B-1049 Brussels.

11. Muutoksenhaku

Kantelut, jotka koskevat tietojen käsittelyä CHAP-tietokannassa, voidaan osoittaa Euroopan tietosuojavaltuutetulle osoitteeseen Rue Wiertz 60 (MO 63), 1047 Brussels, Belgium.